

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
Ó-vár Vizi-utca. 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csütörtökön. Ara évnegyedre 3 ft
o. é. Hirdetési ár: soronként 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a ki-
adó-hivatalnál kezeltesik.

KIADÓ-HIVATAL:
Középútcza, STEIN J. könyvkereskedése.

Hálaköszönet.

Üdvözült bátyánk, illetőleg rokonunk, néhai b. Józsi Sámuel kimúltával, hazánkiai által kimutatott részvét forró hálás érzéssel tölti keblünket. S ha erőtlenségünk, szívünk fájdalma súlyától leverve, hálás köszönetünket számos testületek és egyes hazánkiaiainak egyenként kifejezni nem képes: engedjék meg mindazok, kik szentegyházunkban a dícsőült lelki nyugalmáért fohászok, kik az elkeseredett család nagy veszteségében nem részvétükkel szűntek, kik szíves megemlékezéseket a különböző szavakkal is, de egy értelemben fejezték ki, hogy ezen szíves figyelmük és részvételük forró hálás köszönetünket ezennel itt nyilvánosan kijelentsük.

Köszönjük tisztelt hazámiai, hogy forrón szeretett, felejtetetlen emlékü testvérünk, illetőleg rokonunk emlékét, a haza java előmozdítására szentelt élete fáradozásainak méltánylásával dícsőíteni méltóztattak, köszönjük, hogy szívességüket a fájdalomtól levert családra is kiterjesztették, elfelejtetetlen marad előtűnik azoknak névsora, kik ily szívességgel nyilatkoztak, elfelejtetetlen hazánk azon általános mutakozott rokonérzete, melyek a valláson, és a Mindenható szent akaratjában való megnyugvason kívül egyedül lehetnek képesek kipótolhatatlan veszteségünk fájdalmát enyhíteni.

Isten áldja szeretett hazánkat, áldja meg ennek lelkes fiait, hogy az elhunytak törekvése létesüljön, és a hazafi lelkesedés, egyetértés, egymás iránti figyelem hazánk egy boldogabb jövőjét biztosítsa. Br. Józsi Lajos m. k. maga és család nevében.

Nézetek az interventio jogai és gyakorlata körül. (III.)
„Jóslatában” korszor költőnk, szelleme illettségével kérde:
„Ki mondja meg: mit ad az ég?”
„Harag, káromlás volt elég.”

En nem tudom: „mit ad az ég?” mert hiszen a legreménydusabb időköt láttuk, hogy mérhetlen kínok és fájdalmak örökösök között ideként születtek; láttunk oly áldozatokat, melyekért az emberi jogérzet pillanatnyi elégtételt nem nyerhetvén, kétségbeesett nem az isteni kormányzás létele — mit csak örült tehát — de az emberiség eddig elfogadott nagy elvei, s földata valóságos fűlt.

Azonban az európai nemzetközi jogviszonyok — s a népek belügyi érdekében 1859. u. j. lendülettel hozott. Az európai viszonyok jelenlegi chaosában, a kisebb államok jövője éppen nem biztalanabb. Sőt némely nagy államnak — mint p. o. Törökország, mely az eszme hatalmát még mind nem akarja elismerni — helyzete kétesebb, mint ama kis államoké, melyekben az emberi jogok alapján eredménytelenül új erőket hoztak munkásságba; s melyek közül — uti figura docet — éppen nagy állam nőheti ki magát. Valami aggasztó az az új európai mappa!

1859 oly ténnyel állította Európában a népjog ügyét, mely éppen nem új, sőt több mint ezredév moholte kére alól, az ő népgyűlések idejéből, mint Minerva Jupiter fejéből, fegyveresen, pánczélosan lépett ki az európai népgyűlések színvonalára. S habár az új phœnix régi hamvaiból ágyúdörgekek között támadott föl: ezen új szülött az, mely Európa békéjét vagy hosszú időre biztosítandja, vagy Janus templomát hosszú időre bezárva tartandja a szerint, mint az eszme kivétele útjában kevesebb vagy több akadályokra találand.

En azt hiszem: általános népszavazat s a nemzetiségek eszméje, azon két fő eszméje a kornak, mely körül fognak az európai népek főtürekvései beláthatatlan időre központosulni. S ha az ő népgyűlések barbár korában az ő, a természetes jog szerencsés auspiciom alatti használata a sátrak és sárkányok egyszerű belsejét megelégedetté, s a nemzet erejét kívül győzhetlenné tenni alkalmas intézménynek bizonyult be: ugy annak a polgárisítás jelenlegi fokán, több századok tévedéseinek okult, észszerű bölcs használatba vétele tartós áldást és üdvét hozand Európá csüggeteg népeire.

Mikor Napoleon Lajos a francia trónon ugy jelenik meg mint egy alkotó Pipin, mint egy nagy Károly, kiről tudjuk, hogy „per . . . electionem omnium francorum in regni solio sublimatus est” — ugy látszik elég erős érzés magában, hogy az általa fölelevenített régi elvet, bármieszközökkel — minthogy az eszközökben nem is igen válogatós — az európai ügyek színvonalán állandóul biztosítsa; s mint azok a Károlingok — ugy ő a Napoleonidák dynastiáját megalkossa.

Ugy látszik: az eszélynek magok a viszonyok állanak szolgáltatában — vagy hogy az átható ész, melylyel a francziák császára nagy mértékben föl van ruházva, azokat jobban ki tudja zsákmányolni, mint egy közönséges tehetőség. Állása III. Napoleon Lajosnak benn azon arányban biztosabb: melyben kibátalana nagyobb. Az angol M. Post párisi levelezője e részben a mit ír, nemcsak valószínű, de annyira természetes, miszerint udjondás érdekével sem bír, hogy t. i. „III. Napoleon otthon soha sem volt erősebb, mint most; soha sem volt közönyösebb ellenségei iránt, mint a jelen pillanatban.”

A francziák császára, mint bárki más, eszköz a gondviselés kezében, melynek egyének, mint népekkel megvan-e céljai. Az emberiség fölött kormányzó szellem nem vezetheti kézenfogva az öntudatos emberfajt — melynek, hogy

a kimutatott téren feladatát teljesíttesse; hogy hosszú, örök-ké való élete föltételeit — erkölcsi és anyagi célok megvalósítását, főként csillagunkon eszközölhesse — áthatatlan körvonalok között szabad működés engedtetett. Ez az oka az emberiség ügye gyakori hajótöréseinek: a bűnök és erények folytonos küzdelme, mely az emberi szellem gépét csodaszertű munkásságban tartja, az ügyek élére oly egyéniségeket állít nem egyszer, kik sem akarattal, sem képességgel nem bírnak egyszerű feladatuk teljesítésére. Ezek a köznap, puja emberek, kiknek legnagyobb bűnök: az ésszerűség — azon szellemi vakság, miszerint az eszme hatalmát, mely a kor igényeiben nyilatkozik, sem nem bírják, sem nem akarják átlátni.

A francziák császára semmi esetre nem ily ember. Ő a poste-ot megállja. Az előrehaladás mesterségét színtygy érti, mint utjában okos „jobbra-át”-ot tud csinálni. Azon kevés emberek egyike, kik ha kell, a „kigyó görbe, okos csavargásait az elefánt mindent eltapodó rombolásával” combinalni tudják.

III-dik Napoleon Lajos maga után mindjárt leginkább a francia nemzetet szereti: főczélja ezt, s magát ebben boldoggá tenni. Az európai fiz év alatti viszonyok sem egyik, sem másira nézve nem igen valának kedvezők. De ő ezeket — mondjuk ki — kormányzói lángeszével ki-za kmányolta; magát, legalább ez idő szerint, azoknak urává tette. Ő sokáig gondolkodott, hogy ne mondjuk, habozott: az ut választásában, melyen szerelme tárgyait biztosíthassa, és boldogíthassa, minthogy nekie egyik vagy másik uton, de haladnia kellett minden áron.

Ha jól emlékszem: „fejedelmekről” irt munkájában Machiavelli, melyben nem tudom, gunyt vagy gonoszsgót, de akár melyik legyen, annyit összehalmozott — mondja: „Ő nem a papi, nem is az örökösödés szerinti fejelmeknek kívánt lezékét adni, mert ezek minden politikai bölcseség nélkül, a legközönségesebb észtehetséggel tarthatják magokat, — ő az új, világi fejelmekről akar értekezni.”

El kell ismernünk: III. Napoleon Lajos császársága nem könnyű földadat, benn az elnemített pártok szenvedélyei ellen magát egy biztosítani, hogy barátai számát fölszaporítsa; künn a párisi békekötések, és bécsi congressus actái által rendezett európai viszonyok bilencesítől Franciaországot megszabadítani, s silyedt hatalmát azon fokra fölemelni, melyet a politikai hévmérő XIV-dik Lajos korában mutatott. Oly földadat, hol „ember kell a gátra,” ő azonban vas akarat, s lángesze által helyzetének urává lön.

III. Napoleon Lajos az uton, melyet magának, s nagy hatalma óvatossá használata mellett Európának elibe irt — megindult. A fölelevenített nemzetiségek, s az általános szavazatgyörgvénnyel egyetlen lépés egészen megváltoztatta Európa ábrázatját. Még bevégzett tény semmi — s már is az európai szerződés hátterbe szoríták, helyölkbe ő népjogok részint érvényesítve, részint előtérbe nyomulandók. S ezzel az interventionalis nagy kérdés podgyászostul, mindenestül új stadiumba lépett.

En nem tudom mit ad az ég. De az idő válságos. Érzi ezt a kormányrudon ülő diplomata, midőn a még mindig fennmaradt kiegyenlíthetőség reményében ringatva magát, homloka redőit simogatja; színtygy mint az ekeszarvát tartó földész, midőn méla andalgása közben az ekevas kisiklik a földből, s vak barázdát ír. A viszonyok miasmájá ez, mely a szellemvilágban csak azon törvények szerint terjed, mint az anyagban a koranyag.

III. Napoleon Lajos pedig irtetve a viszonyok hatalmától, azon erkölcsi kényszerűségben van, hogy jobbra, balra recognoscírozva bár — de mindig előre törjön.

1810-ben Európa vagy kiengesztelendő, vagy legyőzendő lévén, I. Napoleon egy öt bámoló, de az európai ügyállás miatt aggódo tábornokának így szólott: „mit gondol ön? helyzetemben minden megállapodás annyi, mint viszályezés; nekem nem lehet — nem is akarok semmi viszályezést tenni.”

III. Napoleon Lajos, habár több mérséklettel, de szintoly erélylyel; habár nagyobb óvatossá és több eszélylyel, de szintoly dicsőséggel; habár nem ugyanazon uton, s nem is ugyanazon célokra, de mint I. Napoleon örököse hagyományos politikával, de több szerencsével halad pályáján. Mely az általános népszavazat** és nemzetisé-

*) Lehető félreértés kikerülése tekintetéből megjegyzendőnek véljük: mikép mi nem az általános szavazatgyörgvénnyel, de a népszavazat elnevezése módja, s eszközzeiről, p. o. a savoya-nizai helyes vagy nem helyes eljárásról, mi magáról az elvről szólnunk.

Sz. L.
**) Mi természetesen tiszteljük, s a század legnemesb vívmányának tekintjük a nemzetiség jogait, sőt joggyőrmaságát; de a népszavazat elnevezését nagyon is két élti fegyvernek tekintjük, s elemezve azt, azon eredményre jövünk, hogy ott, hol polygölt országok állanak fenn, éppen a népszavazat, gyilkává válhatik a nemzetiségi, történelmi és alkotmányi jogoknak is. A savoyai s nizzai népszavazat elnevezésében, csak annyiban nem látunk agghasztót, a menyenyiben ott a Franciaországba kelezés ellen egy számba sem vehető kisebbség nyilatkozott; de mi történt volna ott az elmélet által, ha csak relatív többség mutatkozott? Egy államból szeszély szerint kiszakítva egy szögletet, s a szöglet külön fajú népeinek sorsát az ottani nép többségével dönteni el — hova vezetne ez? Nem jöhetne-e szeszélye a szlavizmusnak valaha követelni, hogy a tömösvári terület szakítottassék ki a magyar Államból, hol a szerb többség egyszerre kiszavazná a magyar és német elemet, s nagy sértést követne el ugy a történelmi mint a nemzetiségi jogon. Im itt egy nép, mely vendégül hívott be a magyar nemzet által, kiszavazhatná öslakából a vendégszerető gazdát, s felkaragyi segített összehalkított szék országát. Avagy igazságosak volnának-e, ha egy hatalmas magyar királyság követelné, hogy neki természetes stratégiai vonala Moldovában a Sereh vize, tehát a Serehen inneni rész essék népszavazat alá, azon kérdéssel: akar-e a magyarokhoz csatoltatni? A csangó ma-

gek fölelevenített eszméje után többé nem tekintethetik mint egy francia uralkodó magányéletűje: de az egyetemeség jellemével bír.

Ezeket egybevetve jóslni lehet: mitve maradandóbb leszen — mint volt ama rideg katona-dictator colossusa.
Szabó Lajos.

Sajtóhibák. Közlebbi számaink első cikkeiben következő sajtóhibák maradtak: A 42-dik szám első vagy is 171-ik lapján az első hasábon az 1-ső cikk 3-dik sorában: 10 áll, 19 helyett. A második hasábon 27-dik sorában: „korszerű eredményre jött” e helyett keserű eredményre jött. Harmadik hasábon 6-ik sorában: „s 17-18. század belélt.” 172-dik lapon első hasábon 58-dik sorában: „veszélyes helyett eszélyes.” A 72-dik sorában: „elkerülhetlenül hordja” helyett elkerülhetlenül magán hordja igazítandók. A 43-dik számú 176-dik lap első hasábon 7-dik sorában: „jelesen Spanyolországba seregek küldettek” helyett jelesen Spanyolországba francia seregek küldettek. A 13-dik sorában: „mint szövetségéből látható” helyett mint szövetségéből látható. A 39-dik sorában: „nemzetek közti viszony” helyett nemzetközi viszony igazítandók.

Az erdélyi orsz. Muzemhoz beérkezett adományok sora.
(II. közlemény.) B) Régi pénzek és érme. Foldvay Mihály 83 darab görög, római s más rézpénz; 78 db görög, római s más rézpénz; 4 db érem. — Raicsics Ferencztől 1 Atilla pénz és 5 ritkább érem. — Kollerfy Mihálytól 26 db régi rézpénz. — Puy Mariától 1 db ezüst érem. — Virág Gergelytől — Bartók Károlytól 9 db régi pénz. — Cseh Katalintól 1 db tallér. — Nemes Jánostól 4 db régi pénz. — Lukács Farkasnéól 1 db ezüst érem. — Id. Topler Antalól 3 db régi ezüst érem. — Dózsa Elekneól 10 db régi pénz. — Diák Józsefné Gyarmathy Zsuzsánától 10 db ezüst érem. — László Józseftől 37 db ezüst és 20 db réz érem. — Vályi Elektől 22 db régi pénz. — Sallai Istvántól 72 db érem. — Grün Izraeltól 92 db ezüst és 73 db réz érem. — Jeney Albertől 14 db ezüst, 120 db réz pénz és érem.

C) Különbféle régiségek és műtárgyak. Torma Károlytól 10 db régiség. — Foldvay Mihálytól 14 db régiség. — Gr. Karcasay Sándortól 1 mellvert és 1 sisak. — Id. gr. Bethlen Józseftől 1 régi puská és 1 vésett fa vadászskürt. — Tarsoly Esztertől: Toldy Miklós arcképe (olajfestmény) és T. M. pánczéja a hozzatartozó vasinggel s más fegyverzetel. — Gróf László Józseftől 1 hunus kard, 1 kis láva kannácska, 1 régi házi istenke köből, 1 kis réz Hercules. — Mészai Józseftől 2 db régiség. — Némethy Józseftől 1 török tintartató, 1 lámpa-ernyő és 1 dolgozó kosár. — Incze Károlytól 6 db vegyes régiség. — Tompa Simontól múmiaknál lelt búza, és 1 mozaik db. — Woyt Józseftől 1 olajfestmény. — H. Priell Kornéliától Kántorné olajba festett képe. — A bécsi technikusoktól, Vajda Péter mellszobra. — Báró Wesselényi Ferencztől, Hadadon a földben lelt régi sarkantyú és 1 csákány. (Folytatjuk.) Brassai.

Kézdi-Vásárhely, május 21-én 1860. A legnagyobb magyarnak gyászünneplését mi is megtartók itt a székyei, illetőleg magyarföld végső határánál Kézdi-Vásárhelyen. Már 19-én a város összes harangjainak zugása, s a tornyokba feltűzött gyászlobogók jelenték a nagyszerű ünnepély közeledtét. 20-án Erdély minden vidékeiből meghívott magas vendégeink nagy száma érkezett meg. Végre fölviadt 21-e. Maga az ég kedvezni látszott; a legszebb májusi nap mosolygott le az ünnepélyes arcot öltött városra. Az ablakokból gyászlobogók, fekete szőnyegek függöttek, a piacon sastollak ezrei ingottak dalális magyar és székyei férfiak kalapjain, kalapjain. Tíz órakor a harangok zugása közt (ugyanakkor egész Háromszéken minden harangok megkondultak) megindult a legszebb és leginnepélyesebb díszmenet, mit valaha e város látott. A czéhek a városunk összes lakói saját zászlóik alatt állottak fel, s az általuk képzett sorfal közt lépdelték páronként komolyan és innepélyesen vendégeink: a számos főurak, vidéki birtokosság, a háromszéki összes papság és nép a rom. kath. templom felé, mely csak kevés részét vala képes befogadni a 3—10 ezernyi sokaságnak. A bejárat felett a Széchenyiek lemondatta: „Ha Isten velünk, ki ellenünk?” Az egyház oltárai, ablakai gyászkezmékekkel voltak elszőttetve, de másfél ezer gyertya azon mysticus fényvilágot árasztá, mely káth. egyházakban annyira megragadja a szívet. Aroppant gyászravatal előtt a sir volt ábrázva, rajta mécsékből kereszt fektűt, s ez égő kereszt, e lángoló sir világitá meg a gyászravatalra dől Magyar és Erdélyország czimereit, mintegy jelképezve a férfiú nagyságát, kinek sirja is fényt áraszt a házára. A czimerek felett felhőmagban állott az idvültnek képe. A ravatal tetőjén tört viaszszővőnek állott egyedül. Kétfelől Magyarország és Erdély gyászfátyollal borított óriás lobogói hajoltak a ravatal felé, s mindezenen felül felhőszertlen lebegett a felirat: „Hazádnak rendületlenül légy hive!” A ravatal körül kivót karddal 12 magyarba öltözött ifjú, s más tizenkettő égő viaszszővőnek állott. Az engesztelő áldozatot háromszéki kath. esperes méltóságos Elekcs István ur mutatta be, az összes háromszéki kath. papság segédlete mellett. Az egész ünnepélyt Demeter Samu zóni ref. lelkész vezetése alatt jeles énekkar a Szózzattal nyitotta meg, s a Hymusszal zárta be, melyet az egész gyűlékezet fennállva támnékel.

A harangok ismét megkondultak, s újra a czéhek s a gyarok ottani nagy többsége kiszavazná az oláhokat; s szétfaragná a népszavazat ily alkalmazása a legszentebb történelmi kapesokat. Nézetünk szerint a népszavazat elmélete az egy ország nemzeti közti történelmi kapesokat meg nem törheti. Ha egy ország különböző nemzetiségi, nemzeteként véve felmutatának szavazati szabadságot valamely czél mellett, ez elfogadható, de egy történelmi országtérületen egy nemzetiség szavazata a másikkal legszentebb érdekeit s jogát meg sértheti. Szerk.

Város összes polgársága sorfalai közt a reformátusok egyházába mentünk fel. Előli Háromszék gyászba öltözött női, utánuk az egész gyülekezet. A bejáratok gyászszal voltak bevonva, fölöttük gyászlobogók lengtek; kívül a helybeli ref. fiúiskola növendékei voltak felállítva gyászlobogójukkal, kellemesen lepte meg az érkezőket a Szózat szabatos éneklésével. Az egyház egyszerűen volt díszítve: szószek, orgona gyászszal bevonva, a falakon gyászfodorok függöttek. Az ünnepélyt a fennebb említett énekek itt is a Szózattal nyitotta meg, mit egy halotti egyházi ének követett a nép által orgona kíséret mellett énekelve. Ezután helybeli lelkész Székely János szószekre lépve egy éppen oly szép, mint alkalomszerű és megragadó könyörgést tartott. Az énekek szívmelő éneke után illyefalvi lelkész Erdősi Mihály lépett fel a 112-ik zsoltár e szavai nyomán: „Örök emléketben leszen az igaz, az igazsága megmarad mindörökké, az ő feje felemeltetik dicsőséggel, remek beszédet tartva, az ékeszség hatalmával meggyőzve, könnyekre indítva, s viszont lelkesítve az egész gyülekezetet. Végre megzendült a Hymnusz. A gyülekezet felállott és utánénekelte, belezongtak a harangok is, s szívünk dagadt és lelkünk emelkedett, és erős hittel hittük s hiszünk, hogy az ég is meghallgatja imáinkat: „Isten áldd meg a Magyarit!”

Az ünnepély után a „Szarvas” vendéglőbe gyűlték össze főképen távolabb vidéki vendégeink, hol 300 teríték volt előre megrendelve. Ebéd fejeztével, mely gyorsan s egyetlen pohárköszöntés nélkül folyt le, gr. Miksa Benedek felszólította a jelenvoltakat aláírni azon vigaszíratot az idevált özvegyéhez, mely a kolozsvári casino-egylettől fogalmazva már Erdély minden vidékeiből számos aláírásokkal van betöltve. Meghatott kebellet járultunk az ivhez, s erős elhatározással adtuk neveinket zálogul a nemzet özvegyének, hogy hű és igaz fiai lesznünk mindenba a hazának, melynek az ő férje újjáteremtője és dicsősége volt és lesz még egy magyar szív dobog.

Szinte gr. Miksa Benedek egy aláírásit ívet nyitott meg az innepély költségeinek fedezésére, s a netalán megmaradó összegből K.-Vásárhelyt állandó Széchenyi-emlékszóborra, vagy ha annyi nem gyűlne, az erdélyi nemzeti színháznál állandó Széchenyi-pályadij nevelésére. Az indítvány közlésekkel fogadtatt, s még nagyobb lett e lelkesítés, midőn K. Várhelyi derék polgári nyilváníták, miszerint ők az összeget annyira nevelendik, hogy a nagy Széchenyire méltó emléket lehessen állítani városunkban.

Az aláírások bevégezetté, a legnagyobb renddel szétosztultunk, köszönetet mondva vendégeinknek, és búcsút véve tőlük, kik megjelenésükkel oly nagy mértékben emelték ünnepélyünk méltóságát.

Igy folyt e nap, s most visszatérve reá, érezzük, hogy — ha lehetséges — még inkább szeretjük hazánkat mint eddig; érezzük, hogy a nemzet, mely ily tiszta, ily szent kegyeletet fejt ki nagy fiai sirja felett, életet érdemel, s mely így tud lelkesülni, életet, dicsőséget fog kivívni nevének.

Demeter Sándor. *)

A fennemlített ívre következők irtak alá: gr. Miksa Benedek 20 ft, Kálnoki Pál és Imre 10 ft, Béli István 10 ft, Gyárfás Imre 5 ft, Maurer József 5 ft, Gyárfás Samu 5 ft, Bartha Sándor 2 ft, Szöcs Bálint 3 ft, Csabai László 2 ft, Vajna Ignác 2 ft, Gyárfás Albert 5 ft, Sándor László 3 ft, Sándor Mihály 3 ft, László Dénes 2 ft, Bernád Albert és Mihály egy aranyat... 6 ft 50 kr, László Károly 1 ft, Szalutay Lajos 1 ft, Gazda Elek 1 ft, Eresztevényi László 1 ft, László Domokos 1 ft, Bíró Domokos 10 ft, Veres Sándor 1 ft, Gyárfás Lajos 3 ft, Daczó János 3 ft, Sethal Ferenc 3 ft, Kovács Péter 3 ft, Cseh Sándor 3 ft, Szentiványi Ignác 1 ft, Csia György 1 ft, Szilágyi Gyula Béla 2 ft, Zambler László 5 ft, K. Horváth Ignác 4 ft, Domokos Sámuel 2 ft, Kispál Károly 2 ft, Papp Károly 1 ft, Janosó Károly 1 ft, Nagy József 1 ft, Cseh Miklós 4 ft, Kovács Bálint 1 ft, Csizsár Mózes 10 ft, Turi György 2 ft, Győrfi Lajos 2 ft, Tamási Máttyás 3 ft, Kun István 1 ft, Bernád István 2 ft, Elekcs István kézi-orbai esperes 2 ft, Wizi István p. mester 3 ft, Kovács Lajos plebánus 2 forint, Cseh Ignác 2 forint, Bertalan József 12 ft, Balási Gergely 2 ft, Sándor Albert 5 ft, Nagy László és Benkő Sándor 8 ft, Finta János 1 ft, Thury Gergely 35 ft, Papp András 1 ft, Szörtsén Albert 2 ft, Réthi József 1 ft, Csizsár Farkas 1 ft, Csoma Károly 2 ft, Dézsi Mihály 5 ft, Gazda Pál 1 ft, Vajna Tamás 4 ft, Domokos Mihály 2 ft, Bartha Ferenc 2 ft, ifj. Domokos Ferenc 2 ft, Domokos János 5 ft, Gyulay Albert 2 ft, Gidófalvi Lajos 2 ft, Petko István 1 ft, Kovács Izrael 5 ft, gróf Bethlen Farkas 10 ft, Ujvárosi Ferenc 2 ft, Nagy József 2 ft, Tóth István mérészár 5 ft, Tóth Mihály 2 ft, Varga József 1 ft, Vajna Ferenc 5 ft, Kovács Miklós 1 ft, Kovács István 1 ft, Lembergi Ferenc 1 ft, Daragits István esztelneki lelkész 1 ft, báró Apor József 1 ft, Bartók Károly 4 ft, Balásy Lajos 4 ft, Horváth Ignác 2 ft, Dézsi Bálint 2 ft, Kovács Dani 2 ft, Kovács József 2 ft, Janosó Elek 1 ft, Janosó György 1 ft, Nagy József 1 ft, Szöcs András 20 kr, Janosó Dániel ifj. 40 kr, Szöcs Dániel mérészár 1 ft, Szalatsi Sámuel 50 kr, Szabó Izrael 30 kr, Csizsár Pál 50 kr, Kovács Dániel ifj. 2 ft, Csizsár Mihály 2 ft, Szöcs József 1 ft, Kovács István 1 ft, Molnár Mózes 50 kr, Szász Dani 2 ft, Benkő Pál 1 ft. Összesen: 334 ft 90 krajczár.

Bálványos-Váralya. (Dézs vidékén). Május 5. — Elszigetelt helységünk eszméletlen kora is kívánt bár egy levélkét tüznai a nagy gyászkoszoru, mely két testvérhón által van szentelve felejtethetetlen hű fia gróf Széchenyi emlékére!

Megtartá a gyászünnepélyt minden érző kebel. Mi is B. Váralyan háromféle hitű lelkészek halotti imát mondtunk a nagy férfi felejtethetlenségére; a gör. egy. hitű lelkész által magyar és román nyelven elszavalt emlékbeszéd által érezhetően volt fölterjesztve a tudatlanból népelem előtt, hogy mit veszít egy állam közösen, és üdvös boldogságára nézt, egy derék tag elhunytával! Mely alkalommal az áldozatkészség magyar hazánk és nemzeti életünk fejlesztésére lévő szánva: az elevenítő eszme, mint csak is említett, megadni ígérté áldott következményeit. És ezt tudatni ön által másokkal is, czélja iratnak! Kevés ugyan a mit tehetünk társaságunkban, de

vallásosság s testvériség a főindok — t. i. rokonkebeli simult helységünkben három rendszer s észletekben különböző felekezeti s népelem egymáshoz.

Mely ünnepélyen, indítványára egy lelkes honfiai, teljes készséggel lón elhatározva a terv: újonnan épült s tehetségben kimerülődő e. grg. kath. hitűek imaházát díszíteni egy szószekkel közlegyűlést; fényes székkel lévén bevéste a jelmondat: „Gróf Széchenyi István emlékére! Más két egyházban is a nagy jóltévő arczképét látni mihamarabb minden polgár!

A terv, reméljük nemcsak kiáltó szó fog lenni a pusztában (sikert mutatva a kezdetén is), hanem czélt is látand a haza, a fejlődés, s minden szent ügyért áldozatrakész egyének által. Ezek után üdv és béke önék, társaságunk nevében!

Bartalus József,
ref. lelkész.

Torockó, május 16-án, 1860. — Ma tartatott meg itten a legelső országos vásár, nagyobb élénkséggel mint előre számítani lehetett, minthogy e vásártartás csak a közelebbi napokban engedélyezett, még ugyiszólva ki sem lehetett eléggé hirdetni az illetőknél.

Ezt megelőzőleg barom-vásár volt, öt napon át, két nap juh- és kecske-vásár, és költ el 2670 darab. Három nap alatt szarvasmarha- és ló-vásár, s eladási czédula iratott több 200 darabnál.

E hónap 13-kán érkezett ide a járási főnök t. t. Rostocil János ur, mint a kinek közremunkálásával jutott a város a vásártartás engedélyéhez, s ez eredményért itten tarackok durrogása közt fogadtatt, s a vásár felavatása innepélye alatt egy tisztelet-albummal lón megtisztelve.

A piaci belvárosra nézve éppen ellenkező eset fordult elő azzal, mely más sokadalmon szokott történni. Másutt az a megjegyzés rendszerint, hogy adó volt elég, vevő kevés. Itt a nép zúgott, hogy nincs mit vegyen. Az itt kelhető áruk között a szappanosok, kalaposok, timárok és szíjgyártók meg nem jelenése okozott hiányt, de a vidékről összegyűlt nép a városi csizmadákat is kereste. A meg nem jelenés egyik oka az, hogy az utak rozszak, de Enyed felől most lévén az út munkában, el is van torlaszolva, úgy, hogy veszély nélkül utazni nem igen lehet.

Remény van, hogy más alkalommal az illető iparosok figyelmét nem kerüli ki ennyire a torockói sokadalom. r. l.

Gy.-Szent-Miklós, május 15-kén, 1860. — Jól esik kebelünknek, midőn kis hazánkban a polgári erények tanúsításában naponta gazdagabb példák közepette, vidékünköt is a magyar községek érdekeit képviselő „Közöny”-ben a cselekvésnek azon terén helyet foglalni láthatjuk: mi az emberiség iránti nemzeti értelet elszigetelt helyzetére is némileg világot derít, s így életének is jelét adhatja.

Köztisztelőben állt járásfőnökünk indítványa és sikeres közremunkálásánál fogva májusi havában az itten építendő polgári kóroda alapítója gyarapítására egy jótékony czélú táncvigalom rendeztetett; melynek a vidék támogatásával azon eredmény lón, hogy a vállalat 109 új ft 10 kr tiszta jövedelmet hozott, mely összegnek felerésze 54 új ft 55 kr közközlátna a hór vátór s zárgi szűk ölkök javára kiszakítván, az illető helyre már el is küldetett.

Városunkban a nevelésügyét szívén hordozó főispere-szűnek a népnevelés czéljával összehangzó böles intézkedései folytán a szűk lelkiismeretes buzgalommal járnak el gyermekeik nevelésére körül. Valamint a helybeli főlelemi iskolához alkalmazott tanároknak helyes tanítási modoruk s kifejtett tevékeny buzgalom biztosan remélni engedik mindazt, mit a mivelődés, erkölciség és vallásosság terén a jól irányzott nevelésben részesülő tanuló ifjak jövődjétől megvárhatni.

Városunk kebelében olvasó-egylet, mi a szellemi érdekek iránt nagyobb figyelmet és részvétet ébreszthetne — nem lévén; e tekintetben csak egyeseknek már tanusított buzgalom s áldozatkészségükre kell szorítkoznunk. Egyébiránt a nagyobb rész itten még nem látta be, hogy a szív és lélek nemesítésére, eszmék tisztítására, fejlesztésére és azoknak minden ellenhatásoltól megóvására, mely hatalmas tényezővel bír azon, nemzetiségünk legerősebb palládiuma, az irodalom sajt mint ilyen tehetség szerint mindenkinek pártolni hazafiai kötelessége lenne; de az idők haladása s hozzánk is elható szellemi fejleszgetés azon édes reményre, hogy az e tekintetbeni elmulasztások — habár kisebb mértékben is — helyre hozva lesznek.

A mai kor realitási irányát jelező közjó s hasznosra czélzó kellékek közepette, elég okaink lennének ugyan felbuzdulni az életet magasabb értelemben felfogni tudó nyilvános és cselekvő világ előtt, mind ama szép eszmék és eszközök iránt, mik egy szellemi jobblétet s haladást árasztathatnának városunk, s így annak népe boldogítására. Fájdalom! mi az ilyenekkel nem igen dicsekedhetünk! Midőn pedig igen szép évi jövedelem mint és bíró s a 7000 lélekszámot meghaladó népes, nagybőre kereskedő városunkra gondolunk, s mégis a sok hiányokat tapasztaljuk, azok tudatát annál szomorúabban kell éreznünk, mert meggyőződünk, hogy nem az anyagi képeség, hanem az elmulasztásokban van oka e pangó állapotnak. Ki hinné, hogy ez elég népes kis városban, melynek a korszamajog haszonbérbe adásával jövedelme is növekedett — egy városi orvosi állomás sincs betöltve, s a lakosság orvosi szükség esetében — idegen helyre folyamodni kénytelen, midőn is a köztudat szerénti méregdrága orvosi követeléseket mind annyiszor sajnosan kell éreznie.

A mint tudva van a gyergyai kereskedés főcikkjeit a tutaj és deszkanemek teszik, de fájdalom, ebben sem vala a népnek mindaddig mondan — semmi haszna. A székely nép ugyanis kénytelen volt szorult állapotában a kereskedőktől előleget felvenni, mit azok hűsséggel is nyújtának ugyan, de midőn tavasszal a fanemeknek — a távol havasokról terhes munkával járó beszállítása után — átadásokra került a dolog; sejtanosan tapasztalta, hogy a felvett előleg által, még a partra való szállítási költsége sem vala fedezve, mely miatt mindig tetemesen károsodott. Ide járultak meg az előre nem látott legyőzhetetlen természeti akadályok, a tutajfának a szerződésben kitűzött időre való be nem szállíthatóság miatt, midőn is az illető előlegező adásával csak azon esetre egyezett ki, ha az utóbbi a várakozásért még egyszer annyi fát ígért, mennyit

különböben adni köteles lett volna, s ha kötelezettségét meg nem tartotta, azt később még sajnosabban kellett megéreznie.

Ezen szomorú helyzetét az idevaló népnek nem kis mértékben vizsgálta meg gróf Lázár Mór ur öngyásága a mostani tavasz történeti fellépése által, ki vállalatába nagy tőkét fektetve, a tutaj s egyéb fanemeket azonnal készpénzzel fizetett, mely jótékony vállalat által nemcsak hogy több addig jobb sorsra érdemes egyének itten alkalmazást nyerének, de az idevaló fakereskedés eddigi pangó állapotából felelőstett, s általában most minden fanemek élénkebb és versenyzőbb keletnek kezdettek örövendni. Adja Isten, hogy a nemes gróf vállalkozó szelleme nemcsak magának áldáshozó legyen, hanem a gyergyai népnek is anyagi jóléte elősegítésére s boldogítására szolgálhasson.

r. l.

Ujdonságok.

— Folyó hó 16-kán a helyi ev. ref. tanoda ifjuságának a kolozsmonostori uradalomhoz tartozó erdőben nagyszerű majalisa volt. Ezen mezei vigalmat a lelkes ifjuság itt sem mulasztotta el a szellemi vigalommal összekötve. Ugyanis pályaművek olvastattak fel, s pályadíjak osztattak ki, a legjobbra ítéltetteknek. Azon kívül több rendbeli szónoklatok tartattak, az ifjuság által tanárai, s az ezen mezei vigalomra megjelent nagy számú városi közönség előtt. A vigalmat nagybbszerűvé tette az ezen iskolai ifjuság által szervezett, s maga erején minden más segély nélkül fennálló iskolai zenekar működése. Ezen vigalmat némileg akadályozta a reggeli és délutáni eső, mi miatt a városi t. cz. vendégek közül többen visszazekereztek. Este pompás fátylavágnál tört haza az ifjuság, az iskolai, és a Salamon zenekara által felváltólóg hangoztatott Rákóczi, és Hunyadi indulók, úgy a nagy számmal egybetöltött népség által hangoztatott magyar himnusz kíséretében. Haza tértől tisztelegő zenék hangoztatott b. Kemény Ferenc és gróf Mikó Imre ur ő nagyméltóságuk előtt. — Ezt követőleg f. hó 19-k n az egységhívók tanodai ifjusága is nagyszerű vigalmat rendezett a fennírt helyen. — Ugyancsak f. hó 22-kén tartotta meg nagyszerűleg a helyi rom. kath. tanuló ifjuság is zöld erdei vigalmát a szent Alajos kúja melletti szép térségen, számtalan városi népe jelenlétében. A felállított sátrak mindegyike háromszínű nemzeti lobogókkal volt föléltve. A Salamon zenekarán kívül itt is a valamire való városi hangszók mind kisérték a zöldre. Oly jól esett mindhárom vigalom látni a három különböző vallásu, de nemzetszeretethen ugyanazon egy ifjuság kölcsönös bizalmát, egyik a másik vigalmát nagy számmal látogatván meg. Vajha még azon magasabb szellemi örömet érők meg a jövő évben, hogy a három iskola ifjusága ugyanazon egy nap és egy helyen tartaná meg ez ünnepélyt.

— Kalotaszeg vidéke főhelyén Bánffy-Hunyadon, f. év június hó 3-án d. e. 10 órakor a helybeli hitvallású egyházban gyász-istenisztelet fog tartatni sárvári és felsővidéki gróf Széchenyi István lelki nyugalmaért, melyre az elhunytak minden tisztelői meghívatnak. Bánffy-Hunyad, máj. 24-én, 1860.

— Széchenyi gyászünnepét Mafalván. Eszék székei helység is megtartá Széchenyi gyászünnepét az ottani reformált egyházban, mely alkalommal helybeli lelkész t. Sylvestre János ur monda imát és emlékbeszédet az elhunyt nagy felett. A templom gyászba volt öltöztetve, az oda vezető utak földökkel beültetve, s virágokkal hintve; harmincz székely ifju karjaira volt gyászszalag kötözve, kik az ünnepélyes menetet megnyiták. A harangok az ünnepélyt megelőző két napon is aszokolt módon meghúztak. Egy gyászos esemény a helybeliekre nézve még bensőbb emlékeztetéssel tette e napot. Egy szép fiatal széke leány a harangok első megkondulata magát kótlál által kivégezte, rémes tette okát nem tudják, csak annyit mondott előre kis nővérenek, hogy e harangszónál őt is eltemetik. S így is történt. Nagy sokaság kísérte a szerencsétlen rideg sírjába.

— Széchenyi gyászünnepét Marosszéken. Jobbágyfalva helység, gr. Rindsmaul Adalbert ur udvari kápolnájában is a nemes grófi család megtartotta.

— A „Fortschritt” szerint a birodalmi tanács máj. 31-én gyűl össze.

— A „P. Li.”-ban olvassuk: „Gr. Bánffy Miklós ő nmlga május 26-án este Bécsből visszatért. Mint halljuk, a gróf a birodalmi tanácsosságot nem fogadta el.”

— A debreczeni eseményről a P. N. a Wand. tudósítása ellenében a következő helyreigazítást hozza: „Egész városunk értelmisége megbotránkozva olvasta azon tudósítást, mely előbb a „Wanderer” s utána több más lapban megjelent. A legbízhatóbb gondolkodású férfiak is sajnálják, hogy annak oly jónévé és kegyelt lapban kellett éppen napvilágot látnia. Ily előzmények után bátorodom az eseményt röviden leírni; szolgáljon ez némi fölvilágosításul. Kényszerít erre az igazságos kívül a kollégium ifjainak szennyezetlen neve. — Ősi szokás Debreczenben, hogy május havában az elemi osztályok növendékeit tanítók kiviszik egy délutánra a nagy erdőre ártatlan időtöltésre az ugynevezett tavaszi ünnepre. E hó 16-án az elemi növendékek fele, száma mintegy 300, kiket egy tanító vezetett a végzett theologusok közül, kivonultak az ünnepre. Hogy a növendékek szűkei is megjelennek, az a tanítók megtiszteltetése. A tanítók is szoktak hini vendégeket, tanító-társait s kisebb nagyobb tanulókat. Tanár nem volt jelen egy sem, nem is szokott: hiszen ott van a tanodanagy és rendnök (senior és contrascriba), a diákság eskütt fölügyelői. A fiatal Debreczen — így nevezzük játszólag a vidor kis tanulókat — még napvilágkor haza indítottak; a tanítók és idősb barátai hátra maradtak egy pár szüle kíváncsára, egy szerény vacsorára. Tíz óra körül haza indultak, egy pár hazai dal zengése mellett, mit a fásorok zengése között máskor is szoktak volti tenni. Midőn azonban a város végére a burkolatra fölértek, a senior és contr. fölcsóztatására elhagyták a kedves danát. De im, négy fegyveres katona fegyver közé fogja őket s hasztalan minden fölcsóztatás, fölvilágosítás, egyszerűen azzal indokolta, hogy diákok, hát foglyok, vitetnek, legkisebb ellenszegülés nélkül. De mire a collegium mellé jutnak, nem tudni hogy ki, hirtel adta a tényt a collegium növendékeinek csöngöttü-férvérvéssel. A diákság nagy zajjal és sértődéssel kirohan az elfogottak kiszabadítására. Erről az elfogottak nem tehettek. Újra kérte a derék senior és contra az öröket, bocsássák el őket, hadd menjenek társaik közé, rendszavaikra bizonyosan le fognak csillapulni. De szoronyt szegez-

*) A kívánt nyilatkozat rég meg van téve; a versről a lapban még régebb emlékestünk méltánlattal. Szerk.

nek mellőznek. Látva az esküffölgyelők a kellemetlenné fejlődhető összetalalkozást, szent kötelességüknek tarták a diákság viszszerelését, míg az örök az előhírokat tartóztatni akarják, bátran és nyíltan társaikhoz állnak, s különösen az egész városban szeretve tisztelt contrascrība Miklovic Balint mindent elkövet a lecsendesítésre, és sikerült is neki a diákságot a collegiumba visszavezetni. Ezalatt több katona is érkezett, de egy főszerződésre sem lehet tenni számukat. Midőn már legnagyobb része a diákságnak az épületbe bevonult, a katonák részéről három lövés történt, talán ijesztésül, mert senkit sem talált. Csak egyetlen diákot vihettek el az őrség. A collegium udvarán megjelent az igazgató tanár, s maga mellé vevén Miklovicot, az ezredeshez ment, s néhány perc múlva az elfogatott diák hazabocsátott, ki éljennel fogadtatván, az ifjúság lakozóbaiba húzódt. Im a legfőbb esemény; itt se ablaktörés, se részegség nem szerepelt. — Hogy a templom előtti téren is fogtak el egy pár polgári ifjat s két lövés ott is történt, az a diákságra nem tartozik. De hát mi volt oka az elfogatásnak? Erre nézve ismét azt kell tudni: Még egy órával előbb, mintsem az erdőről jöttek, elfogatása történt ugyancsak egy tanulóknak, (első éves) ki két társával az erdőről vezető föltéve egyik mellékeztetésejében dudolva uendegelt hazafelé. Egy városi rendőr (drabantnak híják itt) te szóval illetve őt, gorombán megtiltja a dudolást; ez hasonlólag tegezi s folytatja a dudolást. Ezért köztök perpatvar kerekedik, s a hihetőleg ittás drabant ütlegelte illette a diákot, az viszont. A drabantnak egy mesterlegény (talán rokona) segélyül jő s a diákot kalapascsal földre üti. A diák társai a collegiumba futottak, elbeszélve társuk veszélyét; innen valami 20-an mentek a mellékeztetésre a drabant fölkérésére. Miután lakán híjába dörömböltek, s megütdták, hogy nincs honn vagy elbujt, a diákok haza takarodtak. Ez volt első felvonás. Teljesen összefüggetlen ez a későbbi eseménnyel, sőt az erdőről jövők nem is tudtak erről semmit. Combinatio után egy okoskodnak, hogy a drabant fegyveres erőért szaladt, s talán ez vezette a négy katonát elő, kik azonban a tettesek helyett ártatlanokra mentek, s a mellékeztetés helyett a föltéve végéről befelé jövők tisztos nagyobb, sőt a legelső diákokat fogták el. — Egyébiránt a vizsgálat az esemény fölött folyamatosan van. Maga a rendőrség másnap kihallgatta többek közt a seniort és contrát s oly méltánylással volt irántuk, hogy fölmenté őket a majd összejövendő vizsgálobírósság előtti személyes megjelenéstől, s megelégszik tapasztalataik írásban előterjesztésével. Balogh Ferencz, nevelő és esküffölgyelő.

— A temesvári cs. kir. helytartóság rendelete alapján a Temesvárt megjelölő „Delejtű” második megintést kapott, mivel e lap „állhatatosan a császári kormány és a birodalom álladalmi egységére nézve elengedhetetlen irányt folytat.”

— Felsőbb engedéllyel Temesvárt „Albina banatului” (bánsági méh) című politikai, irodalmi és gazdasági hetilap fog megjelenni oláhnyelven. Szerkesztője Mantyka N. lesz. (Delej.)

— F. é. május 20-dikán a pesti görög nem egyesült egyházközség Rajecsi gyázmisét szándékozott tartani, s ez unnepeyre Rajecsi patriárcha urat is várták. De miut írják a Széchenyigázás betiltatott.

— A „P. N.” biztos forrásból írhatja, hogy h Eszterházy Pál és fia elhatározták képcarnokukat Bácsból egészen és végképpen Budára szállítani, mihelyt a termék a festmények befogadására el lesznek készítve.

— Megjelent „Pesti furcaságok, humoristikus életkép gyűjtemény” cím alatt, Szokoly Viktoról, két kötetke munka; a kedélyes és könnyű tollal írott genre képek, mulatságos partókat szerezhetnek az olvasónak. A munka apró életképeket tartalmaz, inkább a pesti élet alsóbb rétegeiből s tárgyai néhány fű fogással összeállított könyomatu genre képpel vannak illusztrálva. A két kötet ára két új forint. — Ugyancsak Szokoly Viktor előfizetési felhívást küldött szét „Pest éjjel és nappal” című humoristikus regényre, mely három kötetből fog állni kömetvényekkel ellátva. A három kötet előfizetési ára 2 új fl, mely az íróhoz czimezve (Pest, kigyó-utca, 4. sz.) június végéig beküldendő. Előfizetésgyűjtők 8 példány után egy fűzött, 16 után egy diszpéndányt nyújtottak meg.

— Korondi gyógyvíz. Ezen mind kedves fekvésére, mind jó levegőjére s bizonyos betegségekben elvitathatatlan gyógyerejéről kitűnő fűrdő, igen igen röviden kívánok írni ismertetés tekintetéből, s a hely szűke miatt csak a legszükségesebbekre vonatkozok; ugyanis, e kedves ízű, savanyú, kevésbé csipős + 10° R. ivó víz Pataki szentátálánál következő részekből: Kénsavas szikéleg (sulph. natri), Szik halvag (Chlor natrium), Szénsavas keseréleg (Sulph. magn. et salamar), Szénsavas szikéleg (Carbonas sodae), Szénsavas vasélets. (Carbonas feni), Szénsavas mészéleg (Calx. viva), Kova sav. (Acid. silicium) és Timfold (Aluminium). Ezen részekből legtöbb benne a szénsavas keseréleg, a szikéleg s a mészéleg. Ezen ivó kút s jmszédságában van két bőrföras ihatatlan vízzel. Sok vas részt tartalmaz s fűrdésre használtatik — meglejtve — néha hidegen s a körülmények szerint sóvízzel vegyítve. Ide tartozik a gazdag sóvíz, mi nagymennyiségű gipszet, naphtat s szikéleget foglal magában. Ezen fennit vizek orvosi használatból állnyival inkább ihatók, hogy 1851-dik év nyarán kezdve minden nyári időszakot, e vizek mellett töltöttem orvosi foglalkozással, s az itten mindig feles számmal megjelent tisztelt fűrdő vendégek nagyobb részének bizodalmt bírv, körállapotjokkal megösmerkedve s a körünetekhez képest alkalmazva az itteni gyóymódot, figyelemmel kísérhetem állapotjoknak javulását vagy megterhesbesedését, s ezekből merített tapasztalataimra támaszkodva ajánlhatom: 1-ór a lélekzési szervek üdült bájában, milyenen a hosszán tartóhurutokban, tüdők eltaknyosodásában, fulladozásban, kezdődő nyálkás tüdővészen, vérköpésben, a tüdők gumókoros állapotjában páratlan. 2-ór az emésztési szervek bájában, mint a gyomor és belek eltaknyosodásában, s ezekből következtelt étvágyhiányból, rész emésztésben, gyomor égésben, felbőgösben, áradázó aranyeres hajukban. 3-ór a női ivarszervek bájában, az igen bőv vagy fájdalmas és hosszán tartó havadásban, ideges méhgörsben, méhkörben, sápadtkörben, idült kifolyásokban s minden a méh gyengeségeivel összekötött bajokban, valamint a férfui ivarszervek bájában, nevezetesen a vizező utakeltaknyosodásában, ondófolys s impotentiában, s kezdődő gerinczagy száradásban megbecsülhetetlen. 4-er általános gyengeséggel összekötött női idegkoros bántalmakban. 5-ór nemelő bőrkütiések s rheumában. 6-er nem eléggé dicserhető különösen a gyerkek és fölserdültek görvény és ángolkóros bájában, kezdődő szára-

dásaikban, gyengeségeikben, ugy a gilisztás állapotokkal bajlódóknak és szenvedőknak.

Meggyőződés szerint ajánlhatom a fennit bajukban, de helyes orvosi utasítás használata mellett, s ott helyt is a természet által kimutatott utat kövessék, s ne ragaszkodjanak az utasításhoz, hogy ki mennyit iszik, mibe s hogy fűrdik, hanem kövessék azt minek használata mellett a legkisebb enyhülést bájának vette észre. Maros-Vásárhely, 1860 május 1-én. V.

— Oroszországból írják folyó hó 4-kéről, hogy miután az államtanácsban a hírlapi vitatások (a publicistika) joga és szabadságának kérdése tárgyalatott, a sajtórendőrhatalósági főnökségnek meghagyatott, hogy a közvélemény szabad nyilvánulását, a mennyiben az nem foglal magában aczár vagy a kormány elleni egyenes támadást, ne akadályozzák. Azon hírlapok, a melyek ildomos hangon tudományosan igazolt felfogással szólnak a kérdésekhez, a császár parancsa következtében oly szabadon mozoghatnak, a mint csak tetszik. A „kolokoll” (Harang) szerkesztve Londonban Hercz által, roppant sok számban jár Oroszországba, levelezőt nem üldözik, s a szabadelvű lapot maga Sándor csár is olvassa.

Politikai hírek.

— London, május 22. Az első ház ma éji ülésében Russell lord megjegyzi: Palmerston lordnak 1849 évi utasításai, jelenleg a nápolyi s szicíliai politikai menekülteknek a brit lobogó általi oltalmaztatására fognak alkalmaztatni. Azon kérdésre, hogy miként tekintik a többi hatalmasságok a szicíliai fölkelést, ő nem válaszolhat. Ausztriai hajók indultak el az ausztriai alattvalók oltalmára. Eddigelő egyetlen hatalmasság sem szándékozik a szicíliai fölkelés ellen föllépni.

A felsőházban Monteagle lord a papiradóterv fölvasásának elhalasztását indítványozza, s az indítvány 193 szavattal 104 ellen elfogadtatik. Ma a „M. Post” ezt mondja: A felsőháznak a papiradóterv elleni többsége a kormánynak oly számos pártbíveit foglalja magában, hogy a szavazatot nem lehet pártgyőzelemnek tekinteni. A miniszterium elfogadja a felsőház határozatát, az adót fönttartván.

— London, május 25. Az első ház legutóbbi ülésében Russell lord közlé, mikép a berni angol követnek egy sürgönye jelenti, hogy Svájc ragaszkodik az értekezlet iránti követeléséhez. Angolország eleitől fogva támogatá ezen követelést s ezenül is ezt teend, még akkor is, ha a svájci kormány nem ragaszkodik többé javaslatához.

— Egy a „Hamb. Börs. H.”-hoz Londonból érkezett távirat következő magán tudósítást hoz Chinából: „Az ultimatum elvetettett; s ezért háborura kerülend a dolog. Az északi kikötők zárólva vannak.”

— Az Oroszország által szőnyegre hozott keleti kérdés új phásisa lépett, és pedig az ellentállás phásisa. Valószínű, hogy a sz.-pétervári angol követ, habár nem tiltakozott is, de mégis határozatosan tagadása vette azon tények valódiságát, melyek alapján Oroszország a hatalmak beavatkozását kívánja. Anglia ezenfelől kijelenté, hogy nem idegenkedik ugyan a keleti keresztények állapotának megvizsgálásától, azonban azt kívánja, hogy ezen vizsgálatot mindegyik hatalom külön eszközölje keleten a maga követe által, s csak az akként nyert fölvilágosítás alapján történjenek aztán a portánál a további lépések. Ezen fölfogás kapott ugylátszik érvényre Berlin és Bécsben is, ez adott alkalmat azon hirre, hogy a három hatalom közt már egyezmény jött volna létre. Ez ugyan nem valósult, de ama nézetegyenlőség még sem igen kedvez az orosz tervnek. Legfőbb azonban az, hogy a porta minden ily vizsgálat megrendelése ellen tiltakozott, hivatkozva a párisi szerződésre, mely még a hathumayum megsértése esetében sem ad a hatalmaknak jogot a beavatkozásra. E tiltakozás mellett a porta még egy más eszköz által is el akarja vágni az európai beavatkozást, s ez abból áll, hogy maga nevezett ki három bizottmányt, melyek a keresztények helyzetét megvizsgálándják. Azt mondják, a porta ez eszélyes és erőlyes megelőző lépéseit az angol követ befolyására tevő; ámde akár áll ez, akár nem, az bizonyos, hogy a hatalmaknak a porta e lépése folytán vagy vissza kell követeléseiktől lépni, vagy kényszerítő rendszabályokhoz nyulni.

— A nápolyi kormány nagyon örködik; f. hó 15-kén az egész nápolyi határ Fonditól Tagliocozzói csapatokkal volt megszállva; egy hadtest főhadiszállással Aquilában az Abruzzók közt volt őzpontosítva; Calabriában két hadtest állt, egyiknek főhadiszállása Cantanzaróban, a másiké Reggioiban a messinai tengerszorosnál; ezenfelől az egész tengerpartot a Terracina öböltől a nápolyi öböl szigorú örködés alatt tarták, s Calabria Pizzo kikötőjében sikerült volna is fegyvereket és levelezéseket elfogni, melyekből kitűnt, hogy Garibaldinak Calabriát szándéka a harc főszínhelyévé tenni. Annyi kétségtelen, hogy a szicíliai események a szárazföldön sem fognak viszthatás nélkül maradni, s Garibaldi nyomai, bár őt most sehol senki sem látja s hollétét bizton senki sem ismeri, bizonyosan itt is, már akár Calabriában akár másutt, észrevehetők lesznek.

— Turin, május 20. Garibaldi Genuából elindulása előtt következő levelet intézett Victor Emanuel királyhoz: „Felség! A Sziciliából áthangzó segélykiáltás megindította szívetemet, valamint többször régi bajtársaim szívét is. Én nem tanácsoltam a fölkelést szicíliai testvéreimnek. Miután azonban ők Olaszország egyességének nevében, mely felségedben van megtestesülve, fölkeltek, én nem tétováztam az expedicio vezérletét átvenni. Ismerem vállalatom veszélyességét; de bizom Istenben, s azok bátorság- s odaadásában, kik engem követnek. Harezkiallástunk mindig ez leend: „Sokaig éljen Olaszország egyessége! Éljen Victor Emanuel, annak első s legvirtezebb katonája!” Ha ezen jelen vállalatunk által elvesznénk, akkor mint bizton remélem, Olaszország s a szabadelvű Europa nem feledteti el, hogy minket arra a legönzetlenebb hazafias érzelmek indítottak. Ha elérjük célunkat, akkor büszke leendek arra, hogy felséged koronáját egy újabb, s talán a legnagyobb becű éksszerű diszithetendem föl; azon egyetlen föltétel alatt, hogy felséged ne engedje meg tanácsadóinak, azt idegeneknek szolgálatni át; mint ez szűlföldemmel történt. Hogy tervemet nem közlém előbb felségedd, az azon félelemből történt, miszerint ama nagy ragaszkodás, melylyel felséged személyéhez

viseltetem, engem utóljára még az arról lemondásra indíthatott volna.”

— Róma, május 23. Nápolyból hivatalosan jelentik: 21-én egy vadászászlóalj s a fölkelők közt harc folyt, mely alkalommal az utóbbiak közül 128-an öletek meg.

Nápoly, május 23-án esti 5 óra után 50 perczezel. F. hó 20-án a San Martinóban Monrealnál táborozó lázadók köztiben megtámadtattak, megverettek, állásukból eluizettek s Partenicóig üldöztek, egyik főnökük, Rosalino Pilo megölelt. A lázadók által megszállott magaslatok a királyi csapatok által, melyek azokat üldözik, elfoglaltattak.

Nápoly, május 23. (Közvetlenül.) A 15-én Calata finiménél szenvedett vereség daczára Garibaldi csapatjának sikerült ismét összeszedni magát s néhány ezer fölkelő által erősbítette, Palermótól néhány migliányira nyomulni elő. Azonban folyó hó 21-én az a kir. csapatok két zászlóalja által megtámadtatott s visszaveretett. A garibaldianusok vesztesége 100 halott s 50 fogolyra megy. A kir. csapatoknak több osztályai küldtek el az ellenség üldözésére.

Palermó eleste tehát a nápolyi 23-i tudósítások szerint most bizton még nem valósultnak mondható. Mindamellett most is úgy mint a calatafinimén győzelem híre, azon megjegyzést lehet tenni, hogy a monrealei ütközet éppen oly kevésbé látszik eldöntő vagy csak a fölkelést messze visszalökő esemény is lenni. E gyanításban csak megerősíthet, ha a korábbi kelti tudósításokat a legujabbakkal egybevetjük. Kétségtelen, hogy Garibaldi csapatjai, a calatafinimén vereség után, néhány ezer fölkelő által erősítve, magukat ismét összeszedték és annyira előnyomultak, hogy Palermótól csak néhány mértföldnyire álltak. Calatafinimén Landi tbk vezénylő a kir. csapatokat, ki föllete azért volt kénytelen Palermóig visszavonulni, mert a nép előtte és utána mindenütt fölkel s mint egy tudósítás mondja, még visszavonulását is akadályozni megkísérel. Így történt, hogy a fölkelők aztán egész Monrealeig előnyomultak, míg a kir. csapatok Palermó előtt kezdenek sáncokat hányni. Ugy látszik azonban, hogy a Monreale melletti magaslatokon csak egy része a fölkelőknek foglalt volt állást, miután egyenesen Palermóból folyó hó 20-ról érkezett tudósítások szerint magát Garibaldit, kinek a szigeten létét most a nápolyi jelentések ujra erősítik, csak az nap várták Partenicóba, mely még néhány mértföldnyire van Monrealel. Más nap, 21-én, történt volna azon összecsapás, melyben a fölkelők vereséget szenvedtek; valószínűnek látszik tehát, hogy Garibaldi erejének zömével akkor még legfőbb Partenicóban állt s így amaz ütközetben részt sem vett, mely esetben a nápolyi győzelem természetesen csak alárendelt fontosságúvá szállana le. E gyanításnak valószínűségét kölesönöz még két körülmény; egyik, hogy a megvert fölkelő csapat vezéreül maga a nápolyi tudósítás Rosalino Pílot említi, ki természetesen csak egy előcsapatot vezényelhetett; másik körülmény az, hogy, mint ismét a nápolyi tudósításból tudjuk, a királyi csapatok csak Partenicóig üldözték a megvert fölkelőket, hol ezeket az ott álló főerő fölvehette s a kir. csapatok üldözésének véget vehetett. Ez látszik a dolgok állása lenni a szicíliai harcmezőn, mi ha valószínű, csak fokozhatja a kíváncsiságot arra nézve, a mit a legközelebbi napok hozandnak.

A Sziciliából Párison át jött legutóbbi tudósítások nagyon kedvezetlenül hangzanak a nápolyi kormányra nézve. Egy párisi levelező május 22-ről így ír: „Egy magas állású férfi csak tegnap egy nyilatkozék Sziciliáról mint Nápolyra nézve elvesztett területéről, s hogy nem telnek belé egy hét s a fölkelők azt egészen birtokukba fognak venni.” Az „Opinion Nationale” a mellett marad, hogy Garibaldi e perczen már Palermóban van, még pedig a fölkelők nem vették be a várost, hanem csak a királyi csapatok kivonulása után szállották meg. E kívül jelenti a „N. Opinione”, hogy a nápolyi öbölben „Descartes” francia fregát s két angol sorhajó érkezett, s hogy a nápolyi kormány minden összekerithető pénzt londoni papírra váltattott át. A legutolsó francia postahajó egy milliónyi pénzüsszeget vitt volna el.

A Genuában megjelölő „Movimento” május 23-ról jelenti, hogy „Garibaldi 9000 főnyi gyalogsággal s egy század lovassággal Palermóba bevonult, a nápolyi csapatok fegyvereket lelettek volna; a Palermóban uralgó ihlettség rendkívüli.”

— Hogy az Abruzzókban még nagyobb zenebona nincs, ennek nem annyiban azaz oka, hogy a tartomány minden nevezetesebb pontján nápolyi csapatok állítvák fel, mint inkább az, hogy a szárd kormány nem akar legalább nyilván a két szicíliai fölkelés pártlólójának látszani. Garibaldi ugyan is a toskánai partok mellett evezve, ennek több pontjain szállított ki önkényteseket azon utasítással, hogy az egyházi államot az Abruzzókba vonuljanak, s midőn amabban megerősödtek, ebben a Nápoly elleni mozgalmat szervezzék. Erről a turini kormány értesítetvén, ezen önkényteseket, mielőtt az egyházi államba érkezhettek volna, elfogató s Genuába visszakísérteté.

— A pápai kormány és az emiliani népség között a viszony napról napra jobban bonyolódik. A Reuter-ügynökségnek Rómából máj. 20-ról azt távirják, „hogy 19-kén Montefiasconenál a pápai csendörök és egy 350 emberből álló fölkelő csapat között, mely Toskánából nyomult be, összeküzdés történt, melyben a fölkelők 56 halottat, köztük Orsini testvérét és 25 sebesültet vesztek, míg a csendörök közül csak 3 ölelt meg.” Ha a dolog így áll, akkor e szabadsapat vagy csupa gyávák-ból állott, vagy pedig véletlen megrohanás történt. A „Patrie” egy sürgönyt közöl Rómából, mely szerint Pimodon ezredes a szabadsapatot megverte; a „Pays” is megkapta ezen sürgönyt, azon hozzáadással, hogy ezen összeütközésben 300 fölkelő és 80 csendör vett részt. E hó 14-kén Lamoricière a második pápai gyalog ezredet két ágyúval és egy osztály lovas csendöréggel azon szabadsapatok ellen küldte ki, melyek Orbitelloból akartak a pápai területre törni. Ezen kísérletről való hir Rómában nagy izgatottságot idézett elő. A pápai kormány minden tartományban városi őrséget szervez.

— Berlin, május 21. Az itteni félhivatalos „C. B.” ma következő közlést hoz:

„A veszélylyel fenyegető fordulattal szemben, melyet Európában a dolgok a keleti kérdésnek Orosz- s Franciaország általi fölidéztetése által vettek, az összes Németország komolyan intetik arra, hogy minden belviszályt nyugodni hagyjon, s hogy az összes német kormányok s népfajok szilárd egyesülésében, a német nemzeti erő egész tömegét össze-

gyűjtse, hogy így a nyilván Németország szétarabolására s vizsálya számított tervek s szándékok sikerteljesen meghusztassanak; nem egyedül Angolország helyzetének elszigetelése, hanem Németország hatalma- s befolyásának belviszály általi teljes megsemmisítése, — mely belviszály névszerint a Szajna mellől lehetőleg tápláltatik, — van czélbavéve. Poroszországnak más német államok ellen határozatlan föllépésre csábítása által bizton remélik, hogy ezen államok bizalmatlanságát megszilárdíthatadják, s ekkép Németország közös működését lehetlenné teendik. Azonban mindezen finomul szőtt számítások hajótörést szenvednek a hercegregens egyeneslelkű jogérzetén s kötelességéről öntudatán, ki Németország erejét s nem annak tehetetlenségét akarja. Mi bizton hisszük, hogy minden kísérlet, Poroszországnak az orosz-francia érdek részére megnyerése iránt, egészen sikeretlen leend. Ugyanezen bizalmat kell táplálni a többi német hatalmasságok irányában is. Nehezen fog bármelyik német államban sikerülni, a külügyek vezetését oly egyének kezébe juttatni, kiknél Párisban s Szent-Pétervártól talán engedékenységet tesznek föl, az orosz-francia törekvésekhez járulásra vonatkozólag. Ezen terveknek egészen kifeledni látszottak a számításból azon tényt, miszerint Németország minden részében egy hatalmasan kifejtett nemzeti érzület létezik, mely minden veszélylyel fenyegető helyzetben, ellenállhatlan hatalommal sürgeti az egész német nemzet egyesítését. A legtapasztaltabb államférfiak nézete szerint, jelenleg ily helyzet létezik; és éppen ezért az összes német kormányok s népeknek szoros s szilárd összetartása vas szükségesség, — mely előtt mindannak, mi még Németország egyesülésének ellentáll, meg kell hajolnia. Németország nem mellőzheti gondtalanul ama veszély nagyságát, mely azon nagymonyomáték körülményből ered, miszerint két egyedülalkodó Németországon át kezet nyújt egymásnak, a német össz-erőnek legalább megbénítása végett, haugyan Oroszország nem éppen annak elnyomását tervezné. Mindenesetre Németországnak egy percig sem szabad felednie, hogy a jelenleg keleten fejlődő nagy európai válság kétségkívül közvetlenül más nagy válságokat vonand maga után, világrészünk szívében. Különösen Franciaország — ezt ne feledjük — azon ügyekszik, hogy a keleti kérdés megoldásában, a német kérdéseknek saját szellemében megoldását is föltárhassa.

— Konstantinápoly, május 16 (Marseillen át). A szultán lábán beteg.

Ujabbak. — A félhivatalos „Constitutionnel” máj. 24-ről elszórt betűkkel mint másod cikket íme jelentékeny jegyzetet hozza: „Mindazon sürgönyök, melyek ma jönnek hozzánk, megerősítik a szicíliai fölkelés folyvást növekedő sikereit. E mellett minden tudósítások oda mutatnak, hogy a mely órában ezt írjuk (tehát máj. 23-kán) Palermo Garibaldi kezében van.” Egyébiránt ha ez esemény még meg nem történt is, a minthogy a genuai „Movimento”-nak Palermo elfoglalása iránti sürgönye ugyancsak Genuából meg van czáfolva; ha azon máj. 23-ki hírből nem lenne is egyéb való, mint hogy Garibaldi: annyicsakugyan kijőna legújabb közleményekből, hogy a királyi csapatok monreale győzelme éppen nemoly jelentős, mint a milyennek a nápolyi sürgöny máj. 23-ról első pillanatra feltűntet. A monreale összecsapás eredménye éppen nem teszi valószínűtlenné azon esetleget, hogy Szicília fővárosa ma holnap a fölkelők kezébe jusson, s kitűnik, hogy a királyi csapatok 21-kén csak is kémszemlét tettek Monrealeből Partenico felé, s így maguk is csak kisebb számmal levén, csak is kisebb számú fölkelőkkel, ugy nevezett előőrskel lehetett sikeres összecsapásuk. Mint ily előőrsi vagy kémszemlei csata természetesen nem lehetett döntő hatással, s Palermo helyzete azáltal legkevésbé sem módosult, sőt Párisban annak daczára mindinkább lábra kapott azon vélemény, hogy a királyi csapatok nem sokára kivonulandnak a fővárosból. E véleményét megerősítheti azon jelentés, hogy a palermoi parancsnok a szicíliai vízekről s még a nápolyi partról is minden rendelkezésre álló hajót a fővárosba rendelt, melyek ugyan az erősített helyek élemezésére is, de egyszersmind szükség esetében a csapatok elszállítására is szolgálhatnak. Hogy a fölkelők ez utóbbi esetleg mielőbbi bekövetkezésére számítanak, ezt tanúsítja egy marseillei sürgöny, mely szerint a palermoi láthatatlan (!) fölkelési bizottmány az idegen consuloknak egy jegyzékben jelenté, hogy a nemzet meg fog kérdeztetni s egy szicíliai parlament a Szárdinához csatlakozás kérdésének elintézése végett egybehívatni. Ha tehát ily nemzeti nyilatkozatra már előkészítő lépéseket tesznek, ugy a siker iránt alig lehet többé kétségek.

A fölkelés éppen nem látszik szűkölködni a sikert biztosítható segédeszközökben, mint valamely actiának fekvő mérész vállalkozó társulat. Olaszországban természetesen egymásra folynak a pénzajánlatok; más rokonszenvező népek se maradnak hátra, s kivált az újabb korban függetlenné lett Belgium „belga filléreket” indított meg ellentétül a „római fillérekhöz”, s a mi több, párisi tudósítás szerint Angliából foly-

vást érkeznek fegyverek Cherbourgba, honnan Marseillebe szállítatnak s innen aztán magoktól is utat találnak Szicília-ba. Nem kis szerencse a fölkelésre nézve az is, hogy Párisban Garibaldi nemcsak rögtön valódi néphőssé lett, de egyszersmind az udvarnál is igen jó vélemény támadt róla. Bizonyosnak látszik, hogy Párisban most Sziciliára nézve ugyanazon magatartást ismétlik, melyet a Dunafejedelemségben követtek. Nyíltan tanácsolják ugyan a szicíliaiaknak, hogy a király által tett ajánlatokat elfogadják; de mégis nagyon megvigasztalódnának rajta, haahogy azokat visszautasítanák — A nápolyi kormány részéről, mint írják, Garibaldi feje 30,000 aranyra van becsülve. S talán még többet is megadnának érte.

— A miniszterialis „Espero” szerint, a szárd király a Garibaldi fele expedícióra vonatkozólag, az orosz követnek kijelenté, hogy neki nem szabad kivonnia magát „az eléje kiszabott küldetés” től s azért Garibaldi-t — ha ennek az ő segélyére szüksége találna lenni — nem fogja cserben hagyni. — Ez idő szerint nagy jelentőségűnek látszik a turini második kamarában Farini által előterjesztett azon indítvány, miszerint a szicíliai emigráció számára 600,000 frt ajánlatnak meg.

— Róma, május 19. Miután a francziák augusztus közepére leendő kivonulásokát már hivatalosan jelenték, tegnap egy ellenparancs érkezett, mely az itt maradást határozatlan időre meghosszabbítja. Másfelől Genuából május 22-ről írják: az új mofo tele van hajókkal s fregatokkal, melyek a francia sereghez tartozó csapatokat s folszerelési tárgyakat szállítanak.

— A „Börzenh.” bécsi levelezőjének ugy tetszik, mintha Napoleon császár teljes lelkéből azon működne, hogy Angol- és Oroszország közti egyetértést hozzon létre a keleti kérdésre nézve, mely valóban nagy keletnek kezd örvendeni a diplomatiái vásárban, s hogy Franciaország az Oroszországgal szövetség megkötését főleg csak azért halogatja, mert abban Nagybritaniának is helyet kíván adni s e célból az ide vonatkozó föltételeket Oroszországgal még előbb tisztába ügyezik hozni.

Bécsi börze. Május 26-dikán: Nemzeti kölesön 79.10. Metalliques 5 pcentes 69.00. — Urbéri papírok: magyar 72.75. erdélyi 69.25. Bankrészevény 858. Korona 18.27. Cs. k. arany 6.31. Ezüst 33.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

MAGÁN HIRDETÉSEK.

(971)

BÖCK

legújabb időben felfedezett

budai ásvány-keserűsóforrása,

a birodalomban találtató, eddig ismert minden

ásvány-keserűvizeknél

jobb és erősebb.

Ezen, a magyar természetbúvár-társulat rendeletéből, a híres vegyész és társulati tag Molnár János ur által szorgalmasan elemezett, azután pedig egyetemi tanár, orvos tudár és a múltani vegytan professorai, Szabó József és Nendtvich Károly urak, továbbá pesti gyógyszerész Fauszer Antal ur által szigorú ellenőrködés alá vont ásvány-keserűsóviz, következő esetekben a legjobb sikerrel használható:

Betegségekben, melyek lassu székjártástól függnek és ápolatlannak;

Máj, vese betegségekben és hoemorrhoidális bajokban.

Rosz emésztési bajokban

A tüdőnyálhártya rögzített szenvedéseiben;

Bőrbetegségekben.

Köszvény és Rheumában, valamint ezekkel rokon fővénybajokban.

Mindazon esetekben, a melyekben vértolulás által szédülés, fájás, szivdobogás és Asthma áll elő sat.

Nagy sótartalmánál fogva ennek a viznek, elég abból reggel egy pohárral inni, hogy egy vagy két széklet csináljon.

Egyedüli raktára ennek az ásvány-keserűsóviznek van Kolozsvárt a SCHÜTZ KÁROLY „Arany csillaghoz” címzett fűszerkereskedésében, a hol is abból egyes palaczkok, vagy nagyobb csapatok (Partie) mindenkor egészen frissen és jutányosan kaphatók.

(962) | 31/5. 1860. |

Általános

KÖSZVÉNYGYOLCS,

a mely mindennemű fájdalom ellen,

u. m. köszvény, rheumatismus (tagnyílallás, keresztcsont fájás,) orbáncz, mindennemű görcs kézben, lábban, s különösen vér-ér-dag, főbéli köszvény (podagra), tagdagadás, ficzomodás, oldalmúlás esetében biztos eredménnyel gyorsan és esalhatatlanul ható üdvös szer.

Az orvosilag és törvényszékieleg hitelesített számtalan bizonyítványok helyett, a melyeket annak gyógyszeréről hozzám orvosok és magánygyének beküldöttek, csupán a tisztelt keresk. és ip. kamara részrehajlatlan ítéletét közlöm.

☞ Kivonat a „Pester Loyd” 1855. apr. 15-diki 88-dik számából.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara jelentése a központi bizottmányhoz Bécsben.

Kerületének részvételéről a párisi gazdasági és iparműkiállításban — XII. osztály.

4 szak. Wéber Károly (czég May Emil, Buda, Krisztinaváros) két darabot küldött be köszvénygyócsából, a melyet tíz év óta készítenek. A meglepő gyógyhatás köszvényes és rheumaticus esetekben e készítménynek Európa minden államaiban nagy elterjedést szerzett.

Valódi minőségben kapható Kolozsvárt egységyedül Wolff J. gyógyszerteráiban, Tordán: Wolff Gábor gyógyszerteráiban, Brassóban: Jekeli Ferd. gyógyszer., Szebenben: Schneider F. J. szepmü-kereskedésében, Bukurestben: Deutsch Adolf kereskedésében, Temesvárt: Kraul János keresk., Aradon: Probst F. J. keresk., Beszterczen: Dietrich és Fleischer keresk., Pesten: J. S. disz- és mürenbergi áru kereskedésében.

(973)

Eladó ház.

Külső tordautzában a Biasini vendéglővel átellenben levő 10. sz. alatti szegletház szabad kézből örök áron eladó. — Bővebben értekezhetni helyt a háznál.

(1—3)

(966)

Koresma-hasonbér.

Közírré tétetik, hogy június hó 4-kén a választási járásba Gyulába, az összes birtokossági koresma-jog, 4 évre árverezés útján haszonbérbe fog adatni.

(3—3)

(1—3)

(957) | 31/5. 1860. |

Különösen ajánlható

HELUNGKIANG

arabiai és ázsiai

Állat-gyógy-pora,

a melyet Arábiában és Ázsiában a beteg állatok gyógyítására mint a legkitűnőbb hatásu szer használnak. Ezen állatpor a beteg lovak, tehenek, ökrök, borjak, kecskék, és más háziállatokra nézve megbecsülhetetlen hasznu és egy ház vagy istállóban se kéne hiányoznia, a hol állatok vannak, hogy megbetegedés esetében azonnal egy szer legyen kezűben.

Bővebb magyarázatot nyújt a használati utasítás, a mely minden adaghoz mellékeltek.

Egy nagy csomag ára 80 ujkr. Egy kicsinyé 46 ujkr.

Kapható Kolozsvárt: Wolff János gyógyszerteráiban. Tordán: Wolff Gábor gyógyszerteráiban. Brassóban: Gyertyánffy. Maros-Vasárhelyt: Jenei Alber gyógyszerteráiban. Lugoson: Arnold József. Verseczen: Herczeg Seb. gyógyszerész. Segesvárt: Misselbacher. Pancsován: Grall W. K. gyógyszerész. Dézsen: Krémer Sámuel. Szászvárosban: Gust. Spech. N. Bányán: Haracsek József. N.-Károlyban: Schöberl K. uraknál.

Főraktár Bittner J. gyógyszerteráiban, Gloggnitzban.

(958)

A budai kölcsön-sorsjegyek legközelebbi húzása

folyó évi június 16-kán megvégbe.

A nyeremény-összeg 4,679,657 forint osztrák értékben.

40,000, 30,000, 20,000 és stb. nyerőszámokra van kiosztva.

A legkisebb nyeremény, a mi minden ilyen sorsjegy után kivétel nélkül kell hogy következék, 60, 70, 75, 80 stb. forint osztrák értékben.

Sorsjegyek kaphatók Dietrich Sámuel kereskedésében.

(972)

Kolozsvárt a sétatérrel szembe a bornymáli hegyben a legszebb helyt, egy 19 1/2 fertályból álló s egy tagba levő szőlő a legjobb karban rajta levő szép kinézésű mulatóházzal, sajátosinnel, s minden kényeztetéssel kedvező fizetési föltételek mellett örök áron eladó.

Értekezhetni tulajdonos Biassini Ferenczel. — Kolozsvárt, jun. 1-jén 1860.

(974)

4000—6000 forint jó hypotheca mellett több évre kölcsön adandó. — Többet Sz. Udvarhelyt t. Mártonffy tanár ur, vagy Stein ur kereskedése Kolozsvárt.

(1—3)

(963)

Fürdői jelentés.

A sztojkai gyógy fürdőnek mely Nagy-Bánya és Magyar-Lapos között fekszik, e nyári időnyre megnyitása hirdettetik.

A fürdőnek tulajdonosa m. gróf Eszterházy Antal ur, a vendégek kényelmes beszállásolhatására szükségeltetett épületeket elkészítettén, alóliit haszonbérllő illő üsztelettel jelenti, hogy a folyó évi június 10-dik napjától kezdve, egész nyári idő alatt látogatóinak csinosan butorított szobákkal, jó izü ételekkel és italokkal, a lehető legjutányosabb árért kiván szolgálni.

Főző József,
haszonbérllő.